

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.256/2021/18. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten a 2022. február 11. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ÍTÉLETET:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék – helyesen - 2021.június 16. napján meghozott 19.B.406/2020/61. számú ítéletét megváltoztatja.

A büntetés kiszabásánál a különös visszaesői minőségre utalást mellőzi.

A BRFK Nyomozó Főosztály Életvédelmi Osztály Életvédelmi alosztály II. által 01000/52/2019. számon lefoglalt és a T-8/2020. számú bűnjeljegyzéken szereplő bűnjeleket – a 2. tétel alatti farmernadrág és 13-20. tétel alatti nyomhordozók kivételével - a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala Bj.3400-I/1284/2020. szám alatt kezeli.

A lefoglalás megszüntetése mellett az iratok között kezelni rendelt búcsúlevél a bűnjeljegyzék 7. tétele alatt, a Terhelt1 vádlottnak kiadni rendelt Camel Aktiv kabát (fekete színű szövet, 52 méretű használt) a 8. tétel alatt, sértett1 sértett részére kiadni rendelt szürke melegítőnadrág a 9. tétel alatt, a barack színű törölköző vérgyanús szennyeződéssel 18. tétel alatt, az Amour Under márkájú fekete kapucnis pulóver a 24. tétel alatt, Retro márkájú kék szétvágott póló a 25. tétel alatt, a kispárna a 26. tétel alatt, sárga-fehér törölköző 27. tétel alatt, kispárna 28. tétel alatt szerepel.

A megsemmisíteni rendelt biológiai anyagmaradványokat a 11-13.; 19. és 20. tétel alatt, vérmintákat pedig a 21-23. tételek alatt tartják nyilván.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összege helyesen 2.993.798 (kétfmillió-kilencszázkilencvenháromezer-hétszázkilencvennyolc) forint, melyből a vádlott 1.790.075 (egymillió-hétszázkilencvenezer-hetvenöt) forintot köteles az államnak megfizetni, míg a fennmaradó 1.203.723 (egymillió-kétszázháromezer-hétszázhuszonhárom) forint az állam terhén marad.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az elsőfokú ítélet bevezető részében a 2021. április 30-i tárgyalási nap megjelölését mellőzi, egyben a 2021. június 16-i

tárgyalási napot feltünteti, a vádlott bűnügyi őrizetének befejező napja helyesen 2020. január 5.

A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől letartóztatásban töltött időt továbbmenően beszámítja a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe.

A másodfokú eljárásban felmerült 18600.-(tizennyolcezer-hatszáz) forint bűnügyi költséget a vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] A Főváros Törvényszék 19.B.406/2020/61. számú, 2021. június 16. napján kihirdetett ítéletével Terheltl vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntetnének kísérletében [Btk. 160.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés h) pont], és rongálás vétségében [Btk. 371.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pont]. Ezért öt halmazati büntetésül - az emberölés büntette tekintetében mint különös visszaesőt, a rongálás esetében mint visszaesőt – 20 év fegyház végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre és mellékbüntetésül 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható, egyben megszüntette a Budapest Környéki Törvényszék 16.B.86/2013/24. számú, illetve a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 11.Bf.198/2014/11. számú, 2014. október 16. napján jogerős ítéletével kiszabott 10 év fegyházbüntetés végrehajtása során engedélyezett feltételes szabadságot. Rendelkezett a büntetőeljárás során lefoglalt bűnjelekről, a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időnek a kiszabott büntetésbe történő beszámításáról és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 1.473.798 forint bűnügyi költség megfizetésére, míg a fennmaradó 1.500.000 forint megfizetése alól a vádlottat mentesítette.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség a vádlott terhére a büntetés súlyosításáért, életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása, míg a vádlott és védője a jogi minősítés megváltoztatása mellett enyhébb büntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.750/2020/9. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, egyben rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartása mellett az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, megalapozott és hiánytalan tényállást állapított meg, és indokolási kötelezettségét is megfelelően teljesítette. Mindezek alapján a vádlott bűnösségére vont következtetést okszerűnek, a cselekmények jogi minősítését törvényesnek ítélte. Az élet elleni bűncselekmény tekintetében az elsőfokú

bíróság 3/2013 Büntető jogegységi határozatának alapul vételével kifejtett álláspontjával maradéktalanul egyetértve hangsúlyozta, hogy az ugyanilyen bűncselekmény miatt kiszabott szabadságvesztésből történő feltételes szabadság hatálya alatti elkövetés arra utal, miszerint a vádlottal szemben a büntetési célok eléréséhez nem megfelelő határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása. A vádlott előéletére és személyiségére tekintettel indokoltnak tartotta továbbá a vádlott életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélese mellett a Btk. 42.§-a alapján a feltételes szabadsága bocsátás lehetőségéből történő kizárását is. Az ítélet további rendelkezéseit törvényesnek látta a bűnügyi költségre vonatkozó döntés kivételével. Álláspontja szerint ugyanis az elkövetés eszközével kapcsolatban indokolt volt genetikai szakértő igénybevétele, mert a vádlott az eljárás során nem tett vallomást, így a költségviselés megosztására nincs alap, a vádlottat a felmerült teljes bűnügyi költség megfizetésére kell kötelezni.

[4] Indítványozta mindezek alapján, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék 19.B/406/2020/617. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg és

[5] - a vádlottal szemben a Btk. 41. § (1) bekezdése alapján életfogytig tartó szabadságvesztés büntetést szabjon ki, melynek végrehajtását a Btk. 41. § (2) bekezdése alapján fegyházban rendelje el, és rendelkezzen arról, hogy a Btk. 42. §-a alapján feltételes szabadságra nem bocsátható,

[6] - a vádlottat a Be. 574. § (1) bekezdése alapján kötelezze az eljárás során felmerült teljes bűnügyi költség – 2.973.798 Ft – megfizetésére.

[7] Egyebekben az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[8] A vádlott védője az ítélet ellen bejelentett fellebbezését a Be. 584.§ (6) bekezdése szerinti törvényi kötelezettségének megfelelően írásban is megindokolta. Ebben elsőként is - az elsőfokú eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványát megismételve - a vádlott újabb igazságügyi elmeorvos és pszichológus szakértői vizsgálatának elrendelését indítványozta, melynek indokaként arra hivatkozott, hogy a vádlott a szakértői vizsgálat pártatlanságával, pontosságával kapcsolatban már a szakértők meghallgatása során is kifejtette aggályait, továbbá a szakértők nem kellő mértékben tértek ki a vádlott ittaságára és ehhez kapcsolódóan az abortív patológiás részegség állapotának lehetőségére. Emellett a vádlottnak az ügyészi fellebbezésben részletezett torz személyiségszerkezetét, személyiség-torzulást illetően a szakértői vélemény nem foglalkozott azzal, hogy ez a büntetés-végrehajtás keretei között gyógyítható-e, mert amennyiben igen, ez a kiszabandó büntetés tekintetében jelentőséggel bírhat.

[9] Az ügy érdemét tekintve rámutatott a védő arra, hogy noha a vádlott az eljárás során ténybeli beismerő vallomást tett, de vitatta az élet elleni cselekmény jogi minősítését, mert ő nem kívánta a sértett halálát, nem akarta őt megölni.

[10] Kifejtette a védő, hogy bár a vádlott által használt eszköz, a kés, az emberölés elkövetésének tipikus eszköze, de önmagában az élet kioltására alkalmas eszköz használata nem elegendő a „gyilkos szándék” megállapítására, mint ahogy az ölésre utaló kifejezés használata sem, hiszen számtalan testi épség elleni bűncselekmény elkövetése során elhangzik ilyen jellegű fenyegetés, amely azonban az elkövető által elkövetett cselekménnyel nem áll összhangban. Utalt arra is a védő, hogy a sértett sérüléseinek többsége kis-közepes erejű szúrás, karcolás, amely szintén nem támasztja alá a halálos eredmény bekövetkezésére irányuló szándékot. Mindezek alapján a védő álláspontja szerint a vádlott cselekménye a Btk.

164.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdése szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntettének megállapítására alkalmas.

[11] Végül - változatlan jogi minősítés mellett - az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására irányuló ügyészi indítvánnyal kapcsolatban azzal érvelt, hogy ez a büntetés a Btk. 38.§ (4) bekezdés d) pontján alapuló feltételes szabadságra bocsátás kizártságára tekintettel a vádlott életkorára is figyelemmel azt jelentené, hogy ténylegesen esélye sem lesz a büntetésből történő szabadulásra.

[12] Összességében elsődlegesen az ítéleti tényállás helybenhagyása mellett a cselekmény jogi minősítésének ártértékelését, és ehhez igazodó határozott ideig terjedő szabadságvesztés büntetés kiszabását, másodlagosan pedig az ügyészség súlyosításra vonatkozó indítványának elutasítását – azaz tartalma szerint az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[13] A másodfokú bíróság a védő bizonyítási indítványát – a bizonyítékok értékelése körében részletesen kifejtett indokok alapján, mint szükségtelent – elutasította, és a Be. 599.§ (1) bekezdése alapján az ügyben nyilvános ülést tartott.

[14] Ezen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a vádlott terhére bejelentett fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a vádlott egyenes szándékkal elkövetett ölési cselekménye kétséget kizáróan megállapítható, a bűncselekmény anyagi jogi minősítése is törvényes. Az elkövetés körülményei, a bűnösségi körülmények körében értékelt tényezők alapján a vádlottal szemben életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására tett indítványt ugyancsak fenntartotta azzal, hogy a szakértői vélemények alapján megállapítható, hogy a vádlott személyiségjegyeire tekintettel hasonló bűncselekmény elkövetése részéről várható, ezért a vádlottat a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből is indokolt kizárni. Észrevételezte ugyanakkor, hogy a vádlottat a bűnügyi költség teljes összegének megfizetésére kell kötelezni, mert a genetikai szakértői vélemény beszerzése nem tekinthető szükségtelenül felmerült bűnügyi költségnek.

[15] A sértett jogi képviselője felszólalásában az ügyészség fellebbezéshez csatlakozva azt emelte ki, hogy a sértett sérüléseinek helye, jellege alapján csoda, hogy a bántalmazást túlélte. A kóros személyiség szerkezetű vádlott esetében a társadalom védelme érdekében szükségesnek ítélte határozatlan tartalmú szabadságvesztés alkalmazását.

[16] A védő a perbeszédében a fellebbezése írásbeli indokolásával egyezően előadta, hogy a vádlott esetében az ölési szándék kétséget kizáróan nem állapítható meg, ezért a cselekmény jogi minősítésének életveszélyt okozó testi sértés büntettére történő megváltoztatása mellett a vádlott büntetésének jelentős enyhítését indítványozta. Az ügyészség fellebbezésével kapcsolatban arra mutatott rá, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztés a vádlott esetében a feltételes szabadság lehetőségének legkorábbi – 40 év utáni – vizsgálatára is figyelemmel tényleges életfogytig tartó szabadságelvonást jelentene.

[17] Terhelt1 vádlott felszólalásában és utolsó szó jogán a védőjéhez csatlakozott, egyben a nyilvános ülésen jelenlévő sértett felé sajnálatát fejezte ki, bocsánatot kért, megismételve, hogy nem kívánta a sértett életét kioltani. Kifejtette, hogy a büntetés végrehajtása során segítséget szeretne igénybe venni a gyógyulásához.

[18] Az ellentétes irányú fellebbezéseket a másodfokú bíróság nem találta megalapozottnak, az elsőfokú bíróság ítéletét kizárólag járulékos kérdésekben változtatta meg.

[19] A kétirányú fellebbezések alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – figyelemmel a védői fellebbezés minősítést is támadó tartalmára – a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése értelmében az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált.

[20] Ennek során megállapította, hogy a törvényszék a hatályos perrendi szabályokat betartva folytatta le az eljárást.

[21] Az elsőfokú bíróság az ügyben a Be. 499.§ (1) bekezdésének megfelelően előkészítő ülést tartott, melyen a Be. 508.§ b) pontjában írt rendelkezés alapján kifogástalan perkoncentrációval – a vádhatóság, a vádlott és védője nyilatkozataira figyelemmel – határozta meg a bizonyítás kereteit, és annak terjedelmét. Ennek a lényege az volt, hogy a vádlott és védője a vádirati tények többségét nem vitatta, azokat valónak fogadta el, egyedül a vádlott elkövetéskori elmeállapotát, felismerési képességét, az erről készült szakértői véleményeket, valamint a bűncselekmény jogi minősítését, így a vádlott ölési szándékát vitatták. A tényállás tisztázási kötelezettségét az elsőfokú bíróság mindezek figyelembevételével a Be. 163. § (2) és (3) bekezdésben rögzítettek szerint hibátlanul teljesítette. A védekezés irányának megfelelően tulajdonított kiemelkedő jelentőséget a vádlott – észrevételek formájában megtett – nyilatkozatainak, és a vonatkozásában készült egyesített igazságügyi elmeorvos-orvos-pszichológus szakértői véleménynek. Ez utóbbit nem csak tárgyalás anyagává tette, hanem – körütekintő eljárását jellemzően – a szakvéleményt készítő szakértő2, szakértő4 és szakértő3 igazságügyi szakértőket a perjogi rendelkezéseknek megfelelően a 2021. február 4. napján tartott tárgyaláson kimerítően meghallgatta, ennek során a vádlott és védő kérdészi és észrevételezési jogát maradéktalanul érvényre juttatva.

[22] Az elsőfokú bíróság ezt meghaladóan is betartotta a bizonyítás törvényességére vonatkozó előírásokat. A tanúbizonyítás során az elsőfokú bíróság – tekintettel az eljárás alapjául szolgáló bűncselekmények jellegére is – a tanúk személyes adatainak zárt kezelésére vonatkozó szabályokat az általuk tett nyilatkozatoknak megfelelően maradéktalanul szem előtt tartotta. sértett1 sértett esetében figyelemmel volt arra is, hogy az ügyészség a Be. 81.§ (1)-(2) bekezdés c) és d) pontjára (azaz a vád tárgyává tett bűncselekmény jellegére, és a vádlott és a sértett egymáshoz fűződő viszonyára) figyelemmel indítványozta különleges bánásmódot igénylő személykénti kezelését, melyet a sértett a szükséges tájékoztatást követően visszautasított azért, mert a bíróság a vádlotti jelenléte a büntetőeljárás során - a 2020.évi LVIII.tv. 196.§-a megfelelő alkalmazásával - telekommunikációs eszköz használatával biztosította, és így zavartalanul és megfélemlítés nélkül tehette meg vallomását és gyakorolhatta sértetti eljárási jogait.

[23] A vádiratban foglalt egyes tények elfogadására tett nyilatkozattal összefüggésben az elsőfokú bíróság az ügyészség, illetve a vádlott és védő egybehangzó indítványának megfelelően helytállóan mellőzte tanú3 (a vádlott édesapja) és tanú4 (a sértett különélő férjének) a személyes meghallgatását, és olvasta fel a Be. 527.§ (2) bekezdés c) pontjának alkalmazásával e tanúk korábban tett vallomását

[24] Emellett a részletes bizonyítási eljárást a rongálás vétsége tekintetében is indokoltan mellőzte, e körben a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat tárgyalás anyagává téve, A sértett sérüléseivel foglalkozó igazságügyi orvosszakértői vélemény kiegészítése az ügyészség indítványával egyezően – azaz a tényleges gyógytartam, és a maradandó fogyatékoság megítélése szempontjából – vált szükségessé, ezt az elsőfokú bíróság szintén teljesítette.

[25] Az elbírálás szempontjából jelentős további okiratokat, iratokat az elsőfokú bíróság a tárgyalás anyagává tette, az egyéb igazságügyi szakértői véleményeket ugyancsak ismertette.

[26] A vádlott és védője által új szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítvány elutasítását az elsőfokú bíróság ítéletében ([43] bekezdés) a Be.561.§ (3) bekezdés f) pontjának megfelelően, meggyőző érvekkel indokolta meg.

[27] Mindezek alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a lehetséges és rendelkezésre álló bizonyítékokat a Be. 167.§ (4) bekezdésének megfelelően, egyenként és összességében is megvizsgálta, ítéletében értékelés alá vonta.

[28] Az elsőfokú bíróság által ekként megállapított tényállás túlnyomórészt megalapozott, az csak kisebb, a Be. 592.§ (2) bekezdés b) pontjában írt hiányosságokból eredeztethető részbeni megalapozatlansági hibában szenved, amelyet a másodfokú bíróság a Be. 593.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében eljárva, az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő iratok tartalma alapján, a következők szerint küszöböl ki:

[29] A sértett sérüléseivel kapcsolatban tett ítéleti ténymegállapításokat az ítélet [27] bekezdésében azzal egészíti ki, hogy a vesét ért szúrt sérülés életveszélyesnek minősült, a nyakat ért szúrás pedig mindössze 1 cm-rel kerülte el a nyaki ütőeret. Ekként az, hogy a sértett életben maradt, a pusztá véletlenül és a szakszerű műtéti beavatkozáson múltott.

[30] Az így kiegészített tényállás már mindenben hiánytalan és pontos, téves ténybeli következtetést sem tartalmaz, az a vádlott tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű értékelésén alapul, így a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[31] Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének maradéktalanul és körültekintően eleget tett. A már jelzettek szerint a vádiratban foglalt tények döntő többségét a vádlott – az észrevételeiből körvonalazódó nyilatkozatai alapján – nem tette vitássá. Így azt, hogy sértett lakásán a vádbeli időben megjelent, ott a közöttük kialakult vita során a sértett birtokában lévő Iphone típusú mobiltelefont összetörte, ezután a sértettre támadt, a nála lévő késsel arcon és nyaktájékon, illetve testszerte több ízben megszúrta, megvágta, majd a

helyszínről elmenekült. Nem vonta kétségbe az okozott sérüléseket, az azokkal összefüggő igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapításait, miként a mobiltelefon készülék megrongálásával okozott kár összegét sem. A tényállás erre vonatkozó részeit a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, a sértett-tanú, az 1. számú tanú, valamint tanú5 és tanú2 tanúk vallomása, továbbá a sértett sérüléseivel kapcsolatban készült orvosi dokumentáció és igazságügyi orvosszakértői vélemény is alátámasztotta. Így egyetértett a másodfokú bíróság a törvényszékkal abban, hogy e tekintetben az elsőfokú ítélet az egybehangzó bizonyítékok megjelölésén túl részletesebb indokolást nem igényelt.

[32] Az eseményekkel kapcsolatban a vádlott két kérdésben kérdőjelezte meg a tanúk vallomását: egyrészt a sértett azon állítását, miszerint tett volna olyan kijelentés is a bántalmazása során, hogy megöli, továbbá, hogy az 1. sz. tanú felé kaszáló mozdulatot tett volna. Ezekre nézve az elsőfokú bíróság az ellentétes bizonyítékok logikus mérlegelésével a tanúk vallomásait fogadta el.

[33] Kétségtelen, hogy a sértett volt az egyetlen, aki azt állította, hogy a vádlott a megölésre irányuló kijelentést is tett, azonban ennek elfogadhatóságának okairól az elsőfokú bíróság meggyőző magyarázattal szolgált. Megjegyzendő, önmagában egy ilyen kijelentés az emberölésre irányuló szándékot nem is igazolta volna, és minden egyéb – a vádlotti kijelentésnél lényegesen fontosabb – körülmény, amely ennek megállapításához vezetett, a sértetten és az ő vallomásán kívülálló bizonyítékokból és ténybeli következtetésekből volt levezethető.

[34] Az 1. számú tanú felé irányuló kaszáló mozdulat kapcsán is helyes álláspontot foglalt el, a tanúnak semmilyen érdeke nem volt abban, hogy erre nézve valótlan állítást tegyen, ráadásul a vádlott ezzel összefüggő határozott állítása a védekezését (tudatzavar, és emiatti emlékezetkiesés) is erőteljesen megkérdőjelezte.

[35] Mindezek alapján tehát a vádirati tényállással túlnyomórészt egyező, de annak a sértett sérüléseinek gyógytartamával (közelebbről a maradandó fogyatékoságban megnyilvánuló érzékelés-zavarral és az arcideg részleges bénulással), illetve a vádlott támadásának a sértett pszichés-mentális állapotára kiható eredményével kiegészített, és ekként megállapított ítéleti tényállás minden tekintetben megalapozott, és hibátlan.

[36] A másodfokú bíróság csupán a hasüreget megnyitó, vesét ért sérülés életveszélyes jellegét és a nyaki szúrás helyét illetően pótolta a tényállás kisebb hiányosságait az igazságügyi orvosszakértői vélemény és orvosi iratok (nyomozati iratok 369-371. oldala, és a Kórház1 Traumatológiai Osztályának dokumentációja) alapján – a bűncselekmény jellegére, és a védelmi fellebbezésnek a jogi minősítést támadó hivatkozásaira figyelemmel. A törvényszék maga is utalt e sérülések életveszélyes voltára és arra, hogy ezek miatt a sértett halála a szakszerű ellátásával és műtéti beavatkozással volt elkerülhető ([64] bekezdés), ezt azonban – mint a cselekmény minősítése szempontjából is jelentős tény – a tényállásban is szerepeltetni kellett.

[37] Ezt meghaladóan helytállóan és okkal helyezte úgy a bizonyítás, mint az ítélete indokolásának súlypontját a vádlott elkövetéskori elmeállapotának és tudattartalmának vizsgálatára.

[38] E körben részint támaszkodott az általa elfogadott (nem melleleg ezen részeiben a vádlott által sem vitatott) tanúvallomásokra – így sértett1, az 1. sz. tanú, tanú5 és tanú2 nyilatkozataira –, melyek támpontul szolgáltak a vádlott magatartásának jellemzőire. Egyikük sem észlelt ugyanis a vádlottnál tudati zavartságra, logikátlan, ésszerűtlen megnyilvánulásokra, avagy ittasságra utaló jeleket.

[39] Ezen túlmenően az írásban és a szakértők tárgyalási nyilatkozatai útján rendelkezésre álló egyesített szakértői vélemény megállapításait rendkívül részletesen ismertette, majd minden lényeges körülményre kitérve adta meggyőző magyarázatát annak, miért tartotta megalapozottnak, szakszerűnek, hiánytalannak és minden szempontból aggálytalannak az egyesített szakértői véleményt.

[40] A vádlott abortív patológiás részegségét a szakértők arra figyelemmel zárták ki, hogy noha a vádlott vérében nem volt kizárható az alkohol jelenléte, azonban annak mennyisége a minimális szintet sem érte el, továbbá abban az esetben, ha a vádlottnál valóban abortív patológiás részegség miatti tudatzavar lépett volna fel, akkor a kórházba kerülését követően zavartsága nem normalizálódott volna rövid időn belül, hanem hosszabb időn át pszichotikus tünetet, észlelési zavart, vagy delirózus zavart produkált volna, azonban egyik tünetet sem fedezték fel nála.

[41] Személyiségtorzulásával kapcsolatban pedig a szakértői vélemények alapján azt állította meg – helyesen - az elsőfokú bíróság, hogy az a betegségi szintet nem érte el.

[42] A szakvéleménnyel összefüggésben a vádlott is egymásnak ellentmondó kifogásokkal élt. A tudatzavar miatti emlékezetkiesésre irányuló védekezését a fentiek szerint az ölésre irányuló kijelentés elhangzását és az 1. számú tanú felé kaszáló mozdulat megtörténtét határozott emlékeire hivatkozással tagadó vallomása önmagában is gyengítette. Ezzel párhuzamosan viszont a szakvélemény megállapításait több más bizonyíték tovább erősítette. Így a vádlott indulatos természetét a vádlottnak a tárgyaláson tanúsított magatartása (pl: 30. számú tárgyalási jegyzőkönyv 41-42. oldal) a bíróság előtt is nyilvánvalóvá tette, de ezen kívül a sértett vallomása a vádlott manipulatív, lobbanékony és szélsőségesen sértődékeny személyes jellemzőire, az 1. számú tanú és a Bakó házaspár a kifejezetten tiszta tudattal, a zavartság legkisebb jele nélkül cselekvő vádlotti magatartására szolgáltak bizonyítékkul. A további adatok közül kiemelendő az, hogy a vádlott eleve egy nagy konyhakéssel érkezett a helyszínre, mégpedig teljesen logikus okból – hogy elérje, a sértett gondolja meg magát a kapcsolatuk lezárását illetően -, vitája is az általa ténylegesen megélt sérelméről szólt, annak során azt is tudatosan akadályozta meg, hogy a sértett értesítse a rendőrséget, végül pedig a cselekmény utáni magatartása (menekülése, melynek során még arra is ügyelt, hogy az érkezésekor levett cipőjét magára vegye). Ezek egytől egyig a szakvéleménnyel álltak összhangban, alátámasztva azon megállapításait, miszerint a vádlott emlékezetkiesésre történő hivatkozása csak a védekezési taktika része, és így az elkövetéskor semmilyen – nem élelektani alapokon nyugvó – tudatszűkült vagy tudatzavart állapot nála nem lépett fel.

[43] Az elmeállapottal összefüggő vádlotti hivatkozás kapcsán az ítéltábla az alábbiakra is rámutat:

[44] A vádlottat – az igazságügyi orvosszakértői véleményben rögzített kórelőzmény alapján – soha korábban nem kezelték patológiás részegség miatt, márpedig ennek – valósága esetén – mindenképpen jelei lettek volna, nem csak azon egy alkalommal lépett volna fel, mikor a vád tárgyává tett bűncselekményt megvalósította. Ráadásul a vádlottat teljesen hasonló tényállás mellett ítélte el korábban a bíróság. A Budapest Környéki Törvényszék ítéletében írt tényállás lényege szerint bár a vádlott azon cselekményt megelőző este és hajnalon fogyasztott alkoholt, de csak reggel 8 óra körüli időben – többórás alvás után – kérte számon a vele szakítani akaró sértettet, próbálta meggyőzni arról, hogy gondolja meg magát, közben a sértett megölésével is fenyegetőzött, és végül a visszautasítás miatti szélsőséges indulatában az eleve magával vitt késsel okozott sérüléseket a sértettnek. Akkori védekezésében szó sem volt patológiás részegségről, mégis éppolyan indulati állapotba kerülve követte el a cselekményt, mint a jelen ügyben.

[45] A számos párhuzam a két bűncselekmény között a vádlott védekezése ellen hat, egyben a szakvélemény vádlott személyiségi jellemzőire vonatkozó megállapításainak hitelét még tovább emeli abban, hogy a vádlott szociopátiás személyiségi sajátosságai miatt – láthatóan jellemzően alkohol-fogyasztástól függetlenül – mindig ugyanúgy reagál: képtelen elfogadni a visszautasítást, azt eltűrhetetlen vereségként éli meg, amely miatt fékezetlen indulati feszültségeit a számára sérelmet okozó sértetten vezeti le.

[46] Mindezek az elsőfokú bíróság kifogástalan indoklásával együtt messzemenően aggálytalanná tették az ügyben eljáró szakértők megállapításait, ezért a véleményre a törvényszék okkal támaszkodott, egyben hibátlan magyarázat mentén utasította el a szakvélemény kiegészítésére irányuló védelmi indítványt.

[47] Minthogy az elsőfokú bíróság e körben kifejtett indokaival a másodfokú bíróság is teljes egészében egyetértett, maga sem látott okot a védelem ezirányú ismételt indítványának teljesítésére.

[48] Szemben a védői okfejtéssel, a szakvélemény úgy a vádlott személyiség szerkezetére, mint az abortív patológiás ittasság miatti tudatzavart állapot hiányára nézve mindenben megnyugtató választ adott.

[49] Ezen túlmenően az elsőfokú bíróságnak a szakértők elfogulatlansága, objektivitása és szakszerűsége kapcsán kifejtett álláspontja is helytálló volt, a védelem a szakértőkkel kapcsolatban a Be. 191.§ (1) bekezdése szerinti kizárási okra nem hivatkozott, miként más, ezt megalapozó konkrét tényre, körülményre sem, és ilyen az eljárás adatai alapján sem merült fel. Minthogy pedig a személyiség-torzulás a betegség szintjét el nem éri, így fel sem merülhet annak büntetés-végrehajtási keretek közti gyógyíthatóságának kérdése, erre vonatkozóan a szakvélemény további kiegészítése szintén nem volt indokolt. A betegségként nem értékelhető mentális-pszichés problémák fogvatartási körülmények közötti kezelhetősége pedig vitán felül megoldható.

[50] A szakértők a tárgyaláson a vádlott véréből kimutatott alprazolam és alkohol együttes hatásával kapcsolatban is nyilatkoztak, megállapítva, hogy viselkedését, elmeállapotát sem gyógyszerek, sem alkohol, és ezek együttesen sem változtatták meg, így bódult, tudatszűkült állapotot nem idézhettek elő. A másodfokú bíróság ugyanakkor ezzel összefüggésben fontosnak tartja kiemelni azt, hogy olyan adat, amely szerint a vádlott a cselekményt megelőzően fogyasztott volna ilyen hatóanyagtartalmú gyógyszert, nem merült fel, még a vádlott védekezése sem terjedt ki erre az irányra. Az eljárás adatai szerint a vádlott csak a cselekmény után elkövetett öngyilkossági kísérlete során, otthonában szedett be különféle gyógyszereket. Ezért a szakértők itt tárgyalt nyilatkozatai az ügy eldöntése szempontjából semmilyen jelentőséggel nem bírtak.

[51] Az pedig, hogy a vádlott és a védő – a védekezéssel szembenálló jellege miatt – nem tudja elfogadni a szakértői vélemény megállapításait, nem nyújthat alapot a bizonyítás kiegészítésére és újabb szakvélemény beszerzésére.

[52] Összességében az elsőfokú bíróság a vádlott elmeállapotára és elkövetéskori tudati státuszára vonatkozóan is megalapozott megállapításokat tett, az erre vonatkozó törvényes és logikus mérlegelését támadó védelmi perorvoslatok – a felülmérlegelés tilalma folytán – a másodfokú eljárásban nem vezethettek eredményre. Az élet kioltására irányuló szándék meglétének további, tényeken túlmutató vizsgálata pedig már a jogi minősítésre tartozó kérdés volt, és az elsőfokú bíróság is ott foglalkozott a vádlott erre vonatkozó védekezésével.

[53] Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett Terhelt1 vádlott bűnösségére, és a cselekményeinek jogi minősítése is helyes, az összhangban áll az

élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető jogegységi határozat iránymutatásaival is.

[54] Helyesen ismerte fel, hogy az életveszélyt okozó testi sértés büntette, illetve az emberölés büntetének elhatárolása – minthogy az említett bűncselekmények mindegyike szándékos elkövetési magatartással valósul meg – kizárólag az elkövetőnek a cselekmény véghezvitele időpontjában fennálló konkrét tudattartalma alapján történhet. E körben vetette részletes vizsgálat alá az elsőfokú bíróság Terhelt1 vádlott védekezésének ezzel összefüggő részét is, és annak során a fenti jogegységi határozatban írtaknak maradéktalanul megfelelően a cselekmény tárgyi és alanyi oldali tényezőinek gondos egybevetésével fejtette ki jogi meggyőződését.

[55] Így a tárgyi oldal tekintetében a vádlott által használt kés mérete, kialakítása, a többszörös, életfontosságú szerveket is célzó, közepes erővel végrehajtott szúrásokban megnyilvánuló vádlotti magatartás a halálos eredmény okozására nyilvánvalóan alkalmas volt, s így ezen eredmény bekövetkezte előre látásának elvárhatósága – különösen az eszköztelen, vele szemben ezen felül fizikai erőfölényben is lévő vádlottal szemben védekező sértettre figyelemmel – különösebb magyarázatra nem szorul.

[56] Az okozott sérülések közül az egyik életveszélyes volt, a nyaki sérülés esetében pedig a véletlenül múlt, hogy nem járt halálos eredménnyel (mivel a szúrás alig egy cm-rel került el a nyaki verőeret).

[57] Emellett a bántalmazás kitartó jellege – nevezetesen, hogy a vádlott még azt követően is visszatért a földön fekvő, vérző sértetthez, ekkor ejtve rajta a nyakát és veséjét ért életveszélyes szúrásokat, hogy őt az 1. számú tanú erővel lerántotta a sértettől, és megkísérelte lefegyverezni - szintén nyomós érv az élet kioltására irányuló szándék mellett.

[58] A vádlott kijelentései („meggyaláztál, megöllek”) tekintetében – szemben a védői érveléssel – kizárható, hogy azokat a vádlott a veszekedés hevében, komoly szándék nélkül tette volna, hiszen elhangzásukat követően nyomban a sértettre támadt, az általa eközben használt késsel életveszélyes és maradandó fogyatékossgot is eredményező sérüléseket okozva. Az, hogy a szúrások közül több is csak felületi sérüléssel járt, a sértett intenzív védekező magatartására vezethető vissza, és a tettlegességnek sem a vádlott önkéntes elhatározása, hanem az 1. számú tanú beavatkozása vetett véget.

[59] A cselekmény alanyi tényezői tekintetében is hibátlan az elsőfokú bíróság álláspontja. A vádlott igazságügyi szakértői véleményben leírt személyisége, a cselekményét kiváltó, a sértetthez fűződő érzelmi kötődése és ennek megszakadása olyan pszichikus folyamatot indított el a vádlottban, amelyek aktuálisan, a cselekmény végrehajtása során a sértett megölésének szándékában öltöttek testet.

[60] Mindezeket együttesen értékelve tehát az elsőfokú bíróság okkal jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott a cselekménye következményét kívánva, az emberölést egyenes szándékkal követte el. A Be. 7.§ (4) bekezdésében foglalt alapelv maradéktalanul szem előtt tartásával azt is helyesen állapította meg, hogy az előre kitervelt elkövetés – éppen a személyiségszerkezetére tekintettel – annak ellenére nem írható a vádlott terhére, hogy a bűncselekmény eszközéül használt kést már korábban magához vette. Ennek kapcsán a másodfokú bíróság a törvényszék a [71] bekezdésben írt fejtegetését osztotta a [65] bekezdés utolsó tagmondatával szemben. Arra ugyanis a vádlott korábbi – önsértő – magatartással fenyegetőzése, manipulatív személyisége (mely a sértett érzelmi zsarolásában is testet öltött), és indulatos természete miatt egyáltalán nem lehet egyértelműen következtetni, hogy a vádlottban az ölési szándék jóval a cselekményt megelőzően kialakult volna, mert a kést akár

azért is magával vihette, hogy a sértett megfélemlítésével bírja őt „belátásra”, illetve, hogy azt maga ellen fordítsa.

[61] Bár a vádlott a törvényi tényállás minden elemét a maga részéről teljes egészében kimerítette, a halálos eredmény tőle független okból nem következett be, így a cselekménye a Btk. 10.§ (1) bekezdése értelmében (befejezett) kísérleti szakban rekedt.

[62] A vádlott különös visszaesői minőségének megállapítása – az előéleti adatai alapján – a Btk. 459.§ (1) bekezdés 31. pontja alapján helytálló, így az emberölés büntettének a Btk. 160.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés h) pontja szerinti minősítése törvényes.

[63] A vádlott terhén megállapított további vagyon elleni bűncselekmény jogi minősítése – a megrongált érintőkijelzős mobiltelefon értékére figyelemmel – ugyancsak megfelel a büntetőjog anyagi jogi szabályainak.

[64] A büntetés kiszabása során értékelhető körülményeket az elsőfokú bíróság alapvetően helyesen és hiánytalanul sorolta fel annyi pontosítás mellett, hogy a jelen cselekményét különös visszaesést megalapozó bűncselekményből engedélyezett feltételes szabadság hatálya alatti elkövetés az, ami súlyosító körülmény, a vagyon elleni bűncselekmény tekintetében további a visszaesői minőség a vádlott terhén, míg a ténybeli beismerő vallomása – kisebb súllyal – a vádlott javára értékelendő.

[65] A vádlott terhén megállapított bűncselekmények (valóságos) anyagi halmazatáért törvényesen szabott ki halmazati büntetést, de nem volt helyes a különös visszaesés büntetésben történő megjelenítése.

[66] A törvény ugyanis egyértelművé teszi, hogy a különös visszaesés – mint büntetés kiszabási szabály - alól kivétel a Btk. 89. § (3) bekezdése. Amennyiben ugyanis a különös visszaesés valamely különös részi deliktum minősítő körülménye, a büntetési tétel felső határának emelésére vonatkozó rendelkezés a kétszeres értékelés tilalmára tekintettel nem alkalmazható. Így nincs helye az emberölés különös visszaesőkénti elkövetése miatt a bűncselekmény minősített esetéért való felelősségrevonás esetében a büntetés kiszabására vonatkozó döntésnél is ezen bűnismétlői elkövetői minőség feltüntetésének. A rongálásban ugyanakkor a vádlott visszaesői minőségének megállapítása, és a büntetés erre figyelemmel történő kiszabása törvényes volt.

[67] A már sokszor megemlített szakértői vélemény értelmében a vádlott épelméjű, beszámítási képessége birtokában lévő felnőtt ember. Ez azt is jelenti, hogy tisztában van a társadalmi együttélés szabályaival, azokat mégis tudatosan megszegve a legsúlyosabb bűncselekményeket követi el - nem törődve sem a korábbi, ugyanilyen bűncselekmény miatti elítélésével, sem a feltételes szabadság próbaidejével, amely alatt éppen azt kellett volna

bizonyítania, hogy képes törvénytisztelő életmódot folytatni. A korábbi élettársát is késsel sebezte meg, s alig pár hónappal az emiatt vele szemben kiszabott 10 év szabadságvesztésből szabadulva újra hasonló cselekményt kísérelt meg elkövetni: a vele kapcsolatát megszakító sértetthez kifejezetten magát hergelve érkezett, holott tudta, hogy indulatait számos okból fékeznie kellene. Résztint, és főleg, hogy ne ártson másoknak, vagy ha másért nem, hát azért, mert a próbaidő erre kényszerítette volna. Ezzel szemben ő meg sem próbálta ezt tenni, épp ellenkezőleg: maga idézte elő azt a konfliktus-helyzetet, amelynek során végül a sértettet saját otthonában megtámadva az életére tört.

[68] Mindez felveti a határozatlan ideig, vagyis életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabásának lehetőségét. A másodfokú bíróság mégis az elsőfokú bíróság állásfoglalását osztotta abban, hogy az a körülmény, miszerint az élet elleni cselekmény kísérleti szakban rekedt, és a szerencsének köszönhetően a sértett életben maradt, olyan nyomós objektív enyhítő ok, amelyre figyelemmel nem indokolt a határozott ideig tartó szabadságvesztés helyett életfogytig tartó szabadságvesztés alkalmazása. Ugyanakkor a már felhozott nyomatékos súlyosító tényezők miatt a határozott ideig tartó szabadságvesztés - jelen esetben halmazati büntetésként meghatározott - maximumát csaknem elérő (egyébként az emberölés büntetési tételének felső határával megegyező) 20 év szabadságvesztés volt egyedül alkalmas arra, hogy a társadalom védelme érdekében a vádlottat hosszú időre elszeparálja, és hogy mindenki másnak is nyilvánvalóvá és egyértelművé tegye: aki hasonló körülmények között követ el más ember sérelmére erőszakos bűncselekményt, semmibe véve az emberi élet értékét, és a feltételes szabadság kínálta lehetőségeket, annak a törvény ugyanilyen szigorával kell számolnia. E büntetés enyhítésére semmilyen méltányolható okot a másodfokú bíróság nem talált.

[69] Ezúttal – az elsőfokú bíróság törvényes rendelkezéséből következően, minthogy a terére rótt bűncselekményeket feltételes szabadság hatálya alatt követte el - ebből a büntetésből a vádlott a feltételes szabadság kedvezményében már nem részesülhet, vagyis teljes egészében ki kell állnia a kiszabott szabadságvesztést. Egyúttal további – az anyagi jogszabály törvényes és helyes alkalmazásán alapuló - következmény a korábbi szabadságvesztésből még hátralévő idő kitöltése is a feltételes szabadság megszüntetése folytán.

[70] A mellékbüntetés alkalmazása, tartamának megállapítása, valamint a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának meghatározása, és az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása ugyancsak megfelel a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek.

[71] Az elsőfokú ítélet járulékos kérdésekben hozott rendelkezései szintén helytállóak annyi pontosítás mellett, hogy a bűnjelek egy részének tárolási helye és nyilvántartási száma időközben megváltozott, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet rendelkezéseinek érintetlenül hagyása mellett, a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalának közlése (másodfokú iratok 7. alszám) szerint pontosította az adatokat az ítéleti rendelkezés végrehajthatósága érdekében.

[72] A bűnügyi költség összegét az elsőfokú bíróság elírási és számítási hiba folytán tévesen határozta meg. Az iratok tartalma alapján megállapítható, hogy a 2021. június 16-i tárgyaláson a kirendelt védő díjával kapcsolatban ténylegesen 29.400-forint bűnügyi költség merült fel, így az eljárás során felmerült teljes bűnügyi költség helyesen 2.993.798-forint.

[73] A genetikai szakértői véleménnyel kapcsolatban felmerült és igen jelentős bűnügyi költség megfizetése alóli részbeni mentesítést illetően a másodfokú bíróság – a főügyészi érvekkel szemben – a törvényszék okfejtését osztotta. Emellett az ujjnyom szakértői véleménnyel kapcsolatban is szükségtelenül merült fel bűnügyi költség, annak összege a Be. 574.§ (3) bekezdése alapján a vádlott terhére nem vehető figyelembe, ezért a vádlottat terhelő bűnügyi költség összegét ennek megfelelően (32.547 forint ujjnyom szakértői vélemény, illetve a genetikai szakvéleményből 1.171.176 forint állam terhére történő megállapításával) határozta meg.

[74] A fentiek alapján összességében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező rész szerint megváltoztatta, míg az elsőfokú ítélet egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta. Észlelte, hogy az elsőfokú ítélet bevezető részében a 2021. április 30-i tárgyalási hatánap tévesen került megjelölésre, mert akkor a bíróság érdemi tárgyalást nem tartott, ellenben a 2021. június 16-i hatánap megjelölése elmaradt, ezért az elsőfokú ítélet bevezető részét ennek megfelelően helyesbítette. A vádlott által bűnügyi őrizetben töltött idő utolsó napját a másodfokú bíróság az iratok tartalma alapján korrigálta, mert megállapítható, hogy a vádlott letartóztatását a Budai Központi Kerületi Bíróság 15.Bny.23/2020/2. számú végzésével 2020. január 6. napján rendelte el.

[75] A másodfokú eljárásban a kirendelt védő munkadíjával kapcsolatban felmerült bűnügyi költség a vádlott terhére történő megállapítása a Be. 574.§ (1) bekezdésén és a Be.613.§ (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2022. február 11.

dr. Borbás Virág Bernadett sk.	Barabásné dr. Birinyi Andrea sk.	dr. Raczkó Katalin sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Főváros Törvényszék 19.B.406/2020/61. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.256/2021/18. számú ítéletében írt változtatással 2022. február 11. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2022. február 11.

dr. Borbás Virág Bernadett sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tisztviselő